

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Jelen dolgozat harmadjára kerül átírásra, bővítésre, hiszen tízévente megújul. Elsőként a Tanítóképző Főiskola elvégzésekor -1994- választottam szakdolgozatom témájának, ami akkor olyan jónak, érdekesnek bizonyult, hogy a Békés megyei Hírlap is megkeresett és cikket közölt róla. Másodjára a békéscsabai kézműves iskola elvégzésekor -2004- került átdolgozott formában terítékre, szintén sikeres dolgozatként könyvelve. Most pedig bátorkodtam úgy gondolni, némi biztatás után, hogy a Mezőberény Települési Értéktárban is lehet helye a munkámnak, hiszen régi szokásaink érdekesekek, mégis gyakran feledésbe merülnek.

Minden nép életében kiemelkedő esemény a lakodalom. A hozzá kapcsolódó szokások sora gyakran kutatott, vizsgált területe a gazdag hazai néprajztudománynak. E háromnemzetiségű város lakójaként engem is foglalkoztat, hogyan alakult, változott ez a színes, eleven, széphagyomány. A házasságkötés hagyományanyaga igen gazdag, de az idő múlásával –ha lassan is-de változik, módosul. A régi szokások összegzése és az újonnan kibontakozó változatok, módosulások számbavétele képezi munkám tárgyát, szorítkozva itt-mivel e téma terjedelme óriási-az 1800-as évek közepétől az 1900-as évek végéig. A későbbi években bekövetkezett változások olyan új vonásokat hoztak, melyek leegyszerűsödtek a sokkal gyorsabb életvitel következményeként.

Mezőberény különösen alkalmas az említett szokás elemzésére, hiszen itt élnek a szokásaikhoz ragaszkodó, a haladással mérsékeltén lépést tartó magyarok, a változásokra legfrissebben reagáló németek és a legzártabb, a hagyományait legtovább megtartó szlovákok.

Jelen dolgozatom gondolatmenetét Dömötör Tekla szavaival fogalmaznám meg:

”...a házasság a mai napig is ebből a két mozzanatból áll: egyrészt a családok közötti jogi megállapodásból....., másrészt pedig egy színjátékszerűen kidolgozott ünnepi szertartásból...”

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

„Nekünk arra kell törekedni, hogy a múlt emlékeit megmentsük, és e kor szellemi és anyagi értékeivel gyarapítsuk kultúránkat a magunk és az emberiség hasznára.”- Bartóki József -

Szülővárosom lakodalmos szokásai nagyon érdekesek és egyediek, hiszen Békés megye területén nincs is még egy ilyen aránylag kis létszámú település, ahol három nemzetiség él együtt, kezdettől fogva békében. E munkámmal szerettem volna bővebben megismertetni az olvasót a mezőberényi lakodalmakkal, szokásokkal, hiedelmekkel és nem utolsósorban a három nemzetiséggel. Talán értékeinket jobban megbecsüljük, ha ismerjük is őket. Utódainkra nem hagyhatunk kevesebbet, mint amennyit elődeinktől kaptunk. Ez történelmi felelősségünk is. Minden kor másképp vélekedik az értékeiről, ám amit egyszer elpusztítanak, vagy pusztulni hagynak, az soha újjá nem teremthető.